

ХАРЛАН Олександр Вікторович (28.07.1973, смт Дніпровське Верхньодніпровського р-ну Дніпропетровської обл.) – кандидат архітектури (2010 р.), доцент (2013 р.).

Старший науковий співробітник пам'яткоохоронних досліджень Південного регіону України НДІ пам'яткоохоронних досліджень Міністерства культури України.

У 1990 р. закінчив середню школу пгт Дніпровське Верхньодніпровського р-ну Дніпропетровської обл. У 1990-1996 рр. навчався на архітектурному факультеті Придніпровської державної академії будівництва та архітектури, отримавши диплом зі спеціальності “Архітектор”. Працював інженером–дизайнером на ВАТ Дніпровський крохмале-патоковий комбінат. 1997-1998 рр. – служив у лавах Української армії.

З 1998 по 1999 р. працював у сфері промислового дизайну. З 1999 р. працював архітектором, проектуючи об'єкти житлового та громадського призначення. З цього часу кожного року брав участь у археологічних експедиціях на Кримському півострові. З 2000 р. є членом Національної спілки краєзнавців України і займається архітектурно-містобудівними дослідженнями населених пунктів Дніпропетровщини.

У 2005-2009 рр. навчався в аспірантурі Київського національного університету будівництва та архітектури (спеціальність 18.00.01 “Теорія архітектури, реставрація пам'яток архітектури”). Брав участь у розробці багатьох проектів з реставрації пам'яток архітектури національного та місцевого значення. Є автором проектів зон охорони об'єктів культурної спадщини, історико-містобудівних обґрунтувань реконструкції історичної забудови в існуючому середовищі у межах історичних ареалів.

З 2009 р. працює науковим співробітником в НДІ пам'яткоохоронних досліджень Міністерства культури України. Є співавтором та науковим керівником низки пам'яткоохоронних проектів з дослідження міст України: Горлівка (Донецька область), Дніпродзержинськ (Дніпропетровська область), Бахчисарай (АР Крим), Запоріжжя, Мелітополь (Запорізька область), Кіровоград, Бобринець (Кіровоградської області), Горлівка (Донецька область) та ін.

У 2010 р. захистив кандидатську дисертацію “Особливості типологічної еволюції дерев'яної храмової архітектури на території Півдня України сер. XVIII-XIX ст. (на прикладі Катеринославської губернії)”. Науковий керівник – Ю.В. Івашко.

З 2010 р. є членом Обласної консультативної ради з питань охорони культурної спадщини Дніпропетровської облдержадміністрації, членом наукової ради НДІ пам'яткоохоронних досліджень.

З 2011 р. є членом Науково-методичної ради з питань охорони культурної спадщини Міністерства культури України, членом Експертної комісії з розгляду питань занесення об'єктів культурної спадщини до державного реєстру нерухомих пам'яток України, членом Українського національного комітету ICOMOS.

З 2012 р. у складі редколегій збірника “Праці НДІ пам'яткоохоронних досліджень” та історико-культурологічного альманаху “Фронтири міста”, доцент кафедри “Дизайн міського середовища” Придніпровської державної академії будівництва та архітектури.

З 2013 р. є членом національної спілки архітекторів України, членом Обласної архітектурно-містобудівної ради при управлінні містобудування та архітектури Дніпропетровської облдержадміністрації, членом Обласної консультативної ради з питань охорони культурної спадщини Запорізької облдержадміністрації.

Сфери наукових інтересів. Історія архітектурно-містобудівного розвитку населених місць Південної України, історія архітектури культових споруд Вольностей Запорозьких та Катеринославщини.

Досліджує містобудівний розвиток населених пунктів Степової України XVII-XX ст., виникнення і розвиток культового зодчества Вольностей Запорозьких, історію виникнення і існування окремих культових споруд Криму і колишнього Запорозжя.

Нагородф: Почесна грамота міністра культури України (Київ, 2012 р.).

Автор більше 80 наукових і публіцистичних праць (зокрема 3 монографій, 5 брошур, близько 72 наукових статей).

E-mail: alexanderfort@meta.ua

Публікації про О.В. Харлана:

- Клуб “Ріднокрай”: 20 років життя та діяльності: Довідково-бібліограф. видання / Упоряд. І. Голуб.– Дніпропетровськ: ДООУНБ, 2010. – 72 с.

Про О. Харлана – С. 7, 12, 13, 24, 46, 48, 51.

- Кочергін І. Перший “ювілей” Катеринославської плінфосемології: [Перші публікації про колекції катеринославських

цегельних клейм] // Моє Придніпров'я. Календар пам'ятних дат області: Бібліограф. видання: Дніпропетровськ: ДОУНБ, 2009. – С. 33-35.

• Евтушенко Е. Кирпичная история // Наше місто. – 2006. – 6 травня. – (№ 64). – С. 12.

• Коллекция кирпичей архитектора из Днепропетровска // Вісті Придніпров'я. – 2005. – 3 березня. – С. 15.

• Кочергін І. Час збирати каміння // Хобі. Світ наших захоплень. – 2007. – Лютий. – С. 86-90.

• Кравченко С. Колекція, що збирається по цеглині // Голос України. – 2006. – 8 серпня. – № 145. – С. 9.

• Кравченко С. Коллекция, что растет по кирпичику // Свое мнение. – 2007. – № 17. – 25 апреля. – С. 18.

• Наш собор у книгах: [Презентація видання: “Козацький Собор: архітектурна перлина України” в краєзнавчому музеї в м. Новомосковську] // Новомосковська правда. – 2008. – № 78 – 25 жовтня. – С. 1.

Монографії та брошури О.В. Харлана, що стосуються історії Південної України:

• **Палімпсест. Коріння міста: поселення XVII-XVIII століть в історії Дніпропетровська.** – К.: Українські пропілеї, 2008 (у співавторстві з О. Репаном та В. Старостінім).

• **Перлина дерев'яної архітектури України Козацької доби** // Козацький Троїцький собор: Архітектурна перлина України. До 230-річчя побудування: Архітектурно-історичний нарис. Бібліографія / Упорядн.: І.Голуб, О.Харлан. – Дніпропетровськ: ДОУНБ, 2008. – 32 с.:іл.

• **Церква в ім'я Архангела Михаїла в містечку Старий Кодак.** Архітектурно-історичний нарис. Бібліографія / Упорядн.: І.Голуб, О.Харлан. – Дніпропетровськ: ДОУНБ, 2010. – 44 с.: іл.

• **Церква в ім'я Покрова Пресвятої Богородиці в містечку Нікополь: Архітектурно-історичний нарис. Бібліографія** / Під ред. О.Титової / Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПСК. Сакральні пам'ятки України. Вип.1. – К., 2011. – 40 с.;

Найважливіші статті О.В. Харлана, що стосуються історії Південної України:

• Самарський Пустельно-Миколаївський монастир. Формування архітектурного ансамблю в XVIII ст. // Україна модерна і сучасна (історія, історіографія та джерелознавство): Матеріали наукових читань, присвячених 60-річному ювілею професора Г.К. Швидько. – Дніпропетровськ: НГУ, 2004. – С. 38-44.

• Природнокліматичні фактори та територіально-історичні передумови виникнення архітектурно-планувальних традицій на території колишніх Вольностей Запорозьких // Історія і культура Придніпров'я. Невідомі та мало відомі сторінки. Науковий щорічник. Вип. 3. – Дніпропетровськ: НГУ, 2006. – С. 111-121.

• Ктитор соборної Свято-Миколаївської церкви Самарського монастиря Кирило Тарах-Тарловський і залишки його творіння // Праці центру пам'яткознавства. Вип. 12. – Київ, 2007. – С. 203-212.

• Містобудівні й архітектурні особливості слободи Половиці // Пам'ятки України. Науковий альманах. №1, 2009. – С.10-16.

• Стилiстичні й типологічні особливості дерев'яних храмів Запорозьких Вольностей XVII-XVIII ст. // Нові дослідження пам'яток Козацької доби в Україні. Зб. наук. стат. Вип. 18. – К., 2009. – С. 291-300.

• Надмогильна плита останнього кошового Запорозької Січі Петра Калнишевського на території Соловецького монастиря // Праці Центру пам'яткознавства. – Вип.15. – К.: Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПІК, 2009. – С. 273-278.

• Мобільні храми запорозьких козаків // Нові дослідження пам'яток Козацької доби в Україні. Зб. наук. стат. – Вип. 19. – К., 2010. – С. 282-287.

• Про своєрідність культової архітектури запорозьких козаків // Софійські читання. Матеріали V міжнародної науково-практичної конференції “Духовний потенціал та історичний контекст християнського мистецтва” (м. Київ, 28-29 травня 2009 р.). – К., 2010. – С.179-189.

• Фортификационные сооружения Московского государства XVI-XVIII веков на территории современного города Днепрпетровска: Новобородицкая крепость // Архитектурное наследство. Вып. 55. – М.: URSS, 2011. – С. 117-130.

• “Щоденник з подорожі на Запорожжя” С.А. Таранушенка як джерело архітектурно-мистецтвознавчих досліджень Дніпропетровщини // Праці центру пам'яткознавства. Збірник наукових праць. – Вип. 20. – К., 2011. – С. 183-194.

• Самара // Енциклопедія історії України. Т. 9. – К. Наукова думка, 2012. – С. 427-428.

• **Олександрівська ротонда. До питання локалізації місцезнаходження та архітектурно-містобудівні особливості // Софійські читання. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції “Християнські святині – скрижалі Вічності, Мудрості й Краси: нові грані пізнання” (м. Київ, 26-27 травня 2011 р.). – К., 2013. – С. 444-450.**

(Анкета О.В. Харлана)